

A „MURAKÖZ“
 megjelenik minden vasárnap.
 Előfizetési árak:
 Egészévre 4 frt. — kr.
 Félévre 2 frt. — kr.
 Negyedévre 1 frt. — kr.
 A lap szellemi részét illető közlemények a „Muraköz“ szerkesztőségéhez, az előfizetési díjak pedig Fischer Fülöp könyvkereskedéséhez Csáktornyára küldendők.

MURAKÖZ

MEDJIMURJE

„MEDJIMURJE“
 Iziazi svaku nedelju
 Čena mu je:
 Na čsio leto 4 frt — kr
 Na pol leta 2 frt — kr
 Na četvert 1 frt — kr
 Sva pisma i pošiljke naj se pošiljaju „Uredničtvu Medjimurja“ a predplata knjižaru Filipa Fischela u Čakovcu.

VEGYESTARTALMU HETILAP | NOVINE ZA MEDJIMURSKI PUK.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP. | IZLAZI SVAKU NEDELJU

A perlaki járásbírósg

Alsó-Muraköz közönsége ujjongva fogadta a perlaki kir. járásbírósg felállítására vonatkozó miniszteri határozatot, megfontolása nélkül ama lényeges körülménynek, hogy vajjon ezen bírósg szervezése által az igazságszolgáltatás körébe tartozó ügyeknek gyors lebhonyolítása végett e figyelembe, vagy pedig egészen ártatlanul egyesek kényelmének hozatott áldozat?

A magas kormányt több ízben megkereső alsómuraközi küldötségek — megvagyunk róla győződve — lelkiismeretesen feleltek meg polgártársaik megbízásának, midőn minden lehető érvet előadtak kérelmük támogatására, egyben azonban elhívták a dolgot, i. abban: hogy midőn a bírósg felállításáról biztosítva lőnek annak mikénti beosztására nézve magukat nem tájékoztatták, sem pedig ők a tájékoztatás alapjául szolgáló adatokkal elő nem állottak.

A bírósg ügyforgalmának mennyiségét, a munkaanyag minőségét ha csak körülbelül is kiszámították és arról az illetékes helyen kimerítőleg referáltak volna, alig hisszük, hogy a bírói és bírósgai személyzet a köztudomásra jutott csekély számban állapított volna meg.

Előre láthatólag a perlaki bírósg ügyforgalma, polgári, bűn és kisebb polgári ügyekben évenként 5000 — 1kvi ügyekben 4000 számra tehető, ezen kívül 5 — 600 elnöki szám biztosan számítható.

Most már a járásbíró, ki az adminisztratívonalis ügyeket vezeti — azonkívül statistika összeállítások helyes szerkesztésére felügyel, rabtartási, irodai börtönszerelvényi stb. számadásokat kezel, miként fog még bűnügyben vizsgáló, polgári, kisebb polgári és telekkönyvi, ügyekben előadó bíró lenni? — azt ő tudja, de hogy albirájával a körülbelül 10.000 számot tévő vegyes bírói munkaanyagot miként dolgozza fel? — azt már senki sem tudja.

A telekkönyvi ügyek bevezetésére egy segédtelekkönyvvezető egyelőre is kevés, de ha még telekkönyvvezetői állás rendszeresítenék is, ez is — kötve hisszük, hogy két ember hátralék nélkül a nagy munkahalmazzal megbirkózni tudna.

A 2 irnokot és 3 dijnokot miként fogja a kezelői szakmában az illető járásbíró alkalmazni: genialitásától várjuk el.

Ha már alsó muraközi polgártársaink a perlaki járásbírósg elnyerése iránt sikerrel tették meg a kellő lépéseket, — fájadjanak el még egyszer a ministeriumhoz s kérjék: hogy a muraközi nép nem két csonka bírósgot, de az igazságszolgáltatás magasztos feladatának s a nép igényeinek megfelelő képes két bírósgot óhajt mely csak akként érhető el, ha a csáktornyai bírósgtól el nem vonatik, a perlaki járásbírósgnak pedig megadatik a kellő személyzet.

Videant consules.

Egy felső muraközi.

CSARNOK.

Komoly hírek és állapotok Perlakon.

(Korczolat.)

Reaumur bácsi bizony nálunk is 28—30° mutat, s így senkinek sincs oka csodálkozni a felett, ha az elviselhetlen hőség miatt egyszer már mi is feljajdulunk; mert ki tehet róla, ha mi is csak olyan alkotmány vagyunk, mint más, és telen fázunk, nyáron pedig izzadunk.

De hogy ne izzadnánk az idén különösen, mikor Atla meguntta az egy helyen való állást és földtekénkkel vállán egy nagy lépéssel közelebb haladt az aequatorhoz. Eme nagy lépés nálunk nagyon megváltoztatta a viszonyokat, a talaj ugyanis megmaradt, de a clima egészen más és ugy látszik, hogy a jövő század jóslojának orákulumai tehetsége idő számítását tekintve, nem infallibilis: mert csaknem oly idő tartammal tévedt, mint mennyire jóslata terjedt.

Vagy nem kizárólag a mi viszonyainkra volt tekintettel? No de ezt azután már kikérem ám, s ekkor kétségbe vonom a jövő századra tett jóslatának hitelességét is. Ő még nem volt Pithia iskolájában.

De igen is affektálom magamnak, hogy kizárólag a mi viszonyaink képezték kiindulási pontját és sajnosan kell constatólnunk, hogy igaza lett, de hát mi sehogy sem vagyunk képesek ezen új világi létbe bele szokni.

Általános sürgős, forgás, eszeveszettség város szerte, új meg új események napról-napra, különbözően hol kedvező, hol kedvezőtlen hírek barangolják be utcáinkat naponként, s ezen nagy chaos oly igazságtalanságban tart bennünket, hogy minden ember érverése 80°, vér hőmérséke 40°-ra rugott Bizony még megtörténik, hogy szélhűdés ér mindnyájunkat, s egy szép reggelen valamennyien holtan ébredünk fel.

A járásbírósgai székhelyek számának szaporítására vonatkozó új törvény már végre lőn hajtvva, s ez nekünk is juttatott köztudomásilag bírósgot, és így a mi a város böles atyjai tizenkét évi küzdelmének nem sikerült, sikerült az egy rövid év alatt egy fölken' cherubnak, ki Radacsny, Somló és Tokaj színváltozat dus virágaival koszoruzott homlokát nyugodtan hajthatná pihenőre, ha ez a nagy hőség nem gyötörné — őt is.

Oh te fatalis időjárás!

De aligha ki nem fogtunk mi most az egyszerű rajta; mert a folyó hó 12-én tartott városi közgyűlésen elhatároztuk a városnak személmokkal való körülzárólasát, s előleges munkálatok teljesítéséhez megkivántató ezer forint kölcsönt megzavasztuk és a váltó kibocsátására három helybeli polgári szavazat többséggel jegyzőkönyvileg utasítottunk, szigoruan meghagyván egyúttal a helyi pénztézetnek az összeg rogtán folyótását. Volt ugyan ellen indítvány is, de mivel ezt csak a drávai molnárok védték, az elbukott és a személmok felállítására vonatkozó practicus indítvány az egészségi szempontokot kívül még közgazdasági érvekkel is támogatott.

Ugyan is nem titok már az sem többé, hogy a Dráva folyó közlekedési eszköz által a tekete tengerrel összeköttetésbe hozni czeloztatik, s e terv keresztülvitelét általános helyeslés közt egy közbizalomnak örvendő országgyűlési képviselő vállalta magára, ki a lefolyt országgyűlési ciclus alatt tanusított legbölesebb magatartásának vindicálja egész önérvetel a kir. bírósg felállítására körüli érdemét s az új terv sikeréhez azon alapos consequentia által nyujt garantit, hogy, ha böles hallgatásával és allandóan tündöklő távclétével kivívta a kir. bírósgot, ekes szözlásával és rethoricus szónoklatával miért ne valósíthatna meg a Dráva folyónak oly régi időktől fogva és napról-napra slygösebbnek érzett szabályozási munkálatát is.

E nagy tervhez rogtón hozzá is fogott, s lám minő sikerrel! Tegnap már egy merő mérnökkel megrakott propeller kötött ki A.-Domborun s hogy tovább és feljebb nem haladt, ennek oka a sok hajó malom, mely a szabad közlekedésnek utját állta. Intézkedés tétetett tehát a hajómalomok eltávolítása iránt. Városunk

atyái azután ezen kedvező hirre a malmokat szárazra is rakatták, mert hát a hazai első dunagőzhajózási részvénytársulat igazgatóságától határozott ígéretet nyertünk egy hajó állomás szervezésére, s idővel a drávai vonalrész fiók társulat irodájának elhelyezésére.

Ily körülmények közt megszűnt a városi malom taxa, de e veszteséget busásan pótolandja a személmok által kiállításba helyezett jövedelem.

Tehát haladunk, a combinációban lévő tisztviselő urak már mozgolódnak, a vaslő nem bírja az utasokat szállítani, a közig. hatóság elhárítá magáról a felelősséget, ha a vármegye valamely kivételes rendszabályok életbeléptetését nem sürgeti a belügyminiszeriumnál. A bérkek elszállítania kevés, az utasokat nem képesek elszállítani, a korscsmákban pedig vendég-vendég hátán. Csak ugy özőmlik ide a sok idegen, tisztviselő, ügyvéd, orvos, mérnök, kereskedő, iparos, ez mind lakás után futkos. Azonban hasztalan, most már létes lakás nincsen, bérletek két évre előre kötötnek, s boldog aki szerződhetik. Akadt egy repülő Hollandus is már, a ki meg egy helybeli telkes gazdának 100 ezer márkát adott előre, hogy felelőveln hazát, legyen lakósa mire családjával visszaérkezék. Az előlegezett összegeget lefogja huzni, s ugy mondják ez meg valami repülő gépgyárt szándékozik felállítani, s verseny társa leend a vasuti hálózati terven működő észak nyugoti vasut társaságnak, mely szintén ide gravitál.

Elképzelhető, hogy mennyire felszököt itt mindennek de legfőképen a fekvőségnek értéke, s ha meggondoljuk azt, hogy ez jobbara mind egy embernek érdeme, ezt meg kell az utókor részére örökíteni. Ovatókban is részvettük őt, tiszteletére 12-én éjjel taraszkoztunk, illuminatiót rendeztünk, az ünnepeit férfiú azután utánozhatlan nagyarsággal köszönetét is nyilvánította az érdem elismerésért, gyujtó szavakkal tüzelt bennünket a következetes magatartásra, a kitartásra, lélek emelő szavakkal ajánlotta különös figyelmünkbe nemzeti nyelvünket, s a magyar haza érdekeit. Bár más részről azt is kijelentette, hogy miután a helyzet megteremtője ő, városunkban első embernek is kíván tekintetni. Ugy is van az is marad, s egyhangulag elhatározták, városunk, országunk, nemzetünk emé védtangyal, az országos kiállításra felszállítani, annak berekesztése után pedig nagyságának méltó elismerésül oda ajándékozzuk a segesvári mátyrok őszertümanak.

Hej hol vagytok ti nemzeti törpék: Podmaniczky, Urvary és Hoffmann? Nem ismeritek ti a helyi viszonyokat, nem is lehettek volna ti érdekeinknek méltó képviselői. Vegyetek példát a haza nagyjaitól és ne antikrisztusoskodjatok. A szuster maradjon a kaptafánál. No de ezek a próbált honfiak ugy is tudják már, hogy bányat mutat nálunk az óra, többé szerencsét próbálni aligha ellátogatnak hozzánk. Mi csak megmaradunk a régi mellett, s mint törvénybe cikkelvezendőt szab. kir. város. önállólag fogjuk őt — Pestre delegálni, ha ugyan az időre nem nédunk tartatnak az országgyűlések, de erre is aspirálunk; a törvényhatóság jog megnyeréseért deputálni fogunk majd ha a bírósg felállításáért köszönetet megünn szavazni. Városbírákat már juris doktorrá graduáltuk, ő leend a polgármester, a főkapitányi állásra beinvitáljuk Törököt, ennek tere ugy sincs Budapesten, s a többi tisztviselők is már kiszemelvük a pénztárnok kivételével, mely állásra nyilvános pályázat fog hirdettetni, ha ugyan időközben meg nem valósul ama hir, hogy egy anglius bankár fogja ezen állást önszántából elfoglalni.

Pártába való virágokkal bővelkedünk de ezek értéke is nagyon fel fog szokni s a remélhető kosarak árából lefolyt összeg részükről már az erdélyi közművelődési egylet czéljaira ajánlatott fel.

Szegény Csáktornya, még szegényebb csáktornyaiak! Fennhejazástoknak ugyan szomorú vége lett, el kellett vesznetek, meg kellett semmisülnötök. Lássátok a szellemi és anyagi erővel küzdeni. Lassátok a szellemi és anyagi erővel küzdeni mint fegyvertelen embernek a fegyveresre rontani. Jöjjetek ide, nézzétek azt az oriasi haladást, a zebbnél-szebb palotákat, melyek oly rövid idő alatt emelkedtek s tudjátok meg, hogy ez mind a ti könnyeitek árán vásároltatott.

De hát így leznek... a világ folyása szerint... az elsőből utolsók és az utolsók elsői.

Oh hól most veszem észre, hogy mennyit össze-vissza pletykáztam, még bizony megharagszik rám valaki és betöri a fejemet, mert idő előtt megmondtam az igazat, de nem tehetek róla, ebben a nagy melegben az embernek még a gondolatai is badarok, egyébként mind ennek a szárnyaló hír az oka, s az egészéből csak az lesz az igaz, hogy bizony meleg van, s még télen is fognak izzadni azok a jó urak, kiket a sors ide vet; mert hát hat tisztviselőnek ellátni a reá várokozó teendőit, nem csekélyebb feladat a gömb négyesítésénél, különösen akkor mikor munkától fáradt fejt nem lesz hová hajtani, ha csak meg nem veszteget valamely házigazdát, vagy nem apellál az itteni vendégszeretetre és a társadalmi életre, melytől szintén csikarhat ki valami jó nyughelyet, de csak akkor, ha a bókolásnak és a kézsókolásnak művésze.

Hej már csak kelepelnének azok a szelmalmok had hülne le egy kissé a levegő.

C E L S E U S.

H I R E K.

— **Nyomozás.** A hivatalos „Rendőri Közlöny” legutóbbi száma a következő elszomorító sorokat közli: „**HUSZÁR NÁNDOR** többrendbeli sikkasztás bűntényével vádolt csáktornyai városi volt körjegyző, mint ismeretlen tartózkodásu, szökésben lévő egyén nyomozandó s elfogatása esetén a legközelebbi kir. ügyészséghez kísérendő. Csáktornya 1885. júl. 20. járásbírósa.”

— **Köszönet nyilvánítás.** A rácz-kánizsai áll. elemi iskola zárvizsgálja alkalmával, mely június hó 25-én tartatott, a szorgalom megjutalmazására Ft. Matoszoivits István plébános ur 10 frt. Tek. Krauthacker József ur 1 frt. és 6 db. hasznos könyvet. T. Szmolkovits János ur 1 frt. T. Kozma Márton g. elnök ur 3 frt. T. Zslicsár István ur 1 frt. T. Szmolkovits Ferencz ur 1 frt. T. Sainovics István ur 1 frt. T. Vozlics János ur

1 frtot kegyeskedtek adományozni. Fogadják a szives adakozók a tantestület legőszintébb köszönetét a megjutalmazottak és az intézet nevében.

— **A fekete könyvből.** F. hó 14.-15. éjjel Sopár Lőrincz terkánoveczi lakós pincéjét feltörve és benne Meglics István tolvajt találta, aki egy döböny zsirból már 4-5 kilót kiszedett. A gazdának sikerült a tolvajt megfogni, megkötözni s az arra menő csendőrjáratnak átadni. A csendőr megmotozván a tolvajt, nála 7 darab pincze s kamarakulcsot talált, melyekkel a betöréseket eszközölte. A letartóztatott a csákt. kir. járásbírósnak adatott át.

— **F. hó 16-17. éjjelen** Magdalenics András privislaveczi lakós házába akartak törni. A szomszédok észrehevén ezt, üldözőbe vették a tolvajokat, s közülök Nemezc Máttyást elfogták Társát: Medved Rókus ottani lakost másnap a járőr találta fel. Mind a kettő átadatott a csáktornyai kir. járásbírósnak.

— **Fanzsol Tamás** kristanoveczi lakos s felesége f. hó 13-án a mezőre mentek dolgozni s a ház őrzését 10 éves fiokra bízták. A kínálkozó alkalmat 2 ismert tolvaj czigányasszon felhasználván, Fanzsol házába betolakodtak s onnét több ruhaneműt loptak el.

— **Novák Rémus** vullariai lakosnak f. évi június 7-8 éjjelen eltolvajolt 3 drb. lova közül sikerült egyet Cserencsócson feltalálni, melyet az illető a tolvajtól a dobronaki orsz. vásáron vett meg.

— **Eljegyzés** Friedrich Ferdinand kereskedő Goricsánból, eljegyezte Grünbaum Fáni kisaszonyt, özv. Grünbaum Adolf kereskedőné bájós és szép leányát Nagy-Kanizsáról. Áldás kísérelje frigyüket s mindig zöld legyen békefájuk! Cz cz.

— **Petrovics József** vándorló iparoslegény f. hó 15-én Csáktornyan a vasúthoz vezető sétányon elveszítette munkakönyvét. Lapunk kiadóhivatalában átveheti a megtalált könyvet.

— **Angol sport.** Perlakon L. K. cipész és M. G. csehoveczi lakós lókereskedő közt még május havában egy korcsmában ama furcsa fogadás történt: miként ha L. cipész 50 pár lábbelit képes azonnal előmutatni, akkor M. neki 100 frtot fizet s biztosítékul a 100 frtot Kr. J. csehoveczi bíró kezeihez letéteményezte. Az 50 pár lábbeli előhordatván, a cipész a 100 frtot kívánta elő bíró uramtól, ki azonban azt visszaadván a vesztes tulajdonosnak, a nyertesnek ki nem fizette, L. a 100 frt iránt most bírósági uton szerez érvényt képzelt jogának. Vajjon itt is nyertes lesz-e?

— **Hymen.** Fink Ferencz csáktornyai kereskedő és Loparnik Krisztina esküvője augusztus hó 10-én fog Légrádon megtartatni. Boldogság kísérelje frigyüket!

— **Muraköz** Horvátországban. Megütkezésel láttuk, hogy a napokban megjelent „Klement-féle Osztrák Magyar birodalom különleges kereskedelmi térkép” IV. javított kiadása, mely ő felsége Rudolf trónörökösnek van ajánlva: Muraközt politikailag Horvátországba osztja be.

— **A nagyon t.** muraközi jegyző urakat bizalommal kérjük, sziveskedjenek a községükbeni vásárok s búcsúk napját minél előbb tudomásunkra hozni, hogy a jövő évi muraközi naptárban hibátlanul közölhessük azokat. Tiszteletteljesen: a kiadó hivatal.

— **Csáktornya** város bírája a mult számban közölt kérdésre és felszólításra azt feleli, hogy ő szivesen öntöztetné a város utcáit, ha volna reá a költségvetésben fedezet. Az utcák öntözése tudvalevőleg eddig havonként 100 frtba került.

— **A csáktornyai tüzoltók** serényen készülnek az aug. 19. és 20-án megtartandó zászló felavatási s jubiliumi ünnepélyükre. Egy bizottság a napokban járt Budapesten s megrendelte a zászlót s a 10 évig működő tagtársaik emlékmémét. A tüzoltó-egyl. elnöksége az ünnepélyre vonatkozó bejelentési határidőt f. hó aug. 5-ig meghosszabbította,

HORVATSKI DEL „MEDJIMURJA“

Dobri tolnaci.

(Dobri.)

Kad hočete nekaj kupiti, prijete morate pitati kobelara, a onda stopram želju, jer ako kakvu lepu stvar, opravu ili ormara kupite, taku vam je treba i deset drugih stvari, da se sve izpuni i izplati.

Nega vekše bedastoče nego kad siromak bogatasa hoče nasljedovati; jeli znate ono pripovest od babe, koja je štela tak velika biti kak vol? Velika ladja slobodno ide na široko morje ali barka ili čun more samo s kraja siguren biti. A nazadnje, kakvoga hasna imamo od takve gizdosti, niti vam ne služi za zdravlje, niti za poštenje, nego se samo moremo izsmehavanju podvrći ili pak moremo jalni postati. Metu nije nigdar nikaj drugo, nego jedna oblečena gusenica. Kakva je to nepremisljenost, kad se vu druge zakopamo, zaradi takve nepremisljenosti.

Vnogiput se pripeti vu življenju, dragi moji prijatelji, da vam nekaj na veru prodaju, da to za pol ili za ednu godinu splatite. Ali premislite dobro kaj činite, predi kak se vu duge zapuščate. Najte zaboraviti da dužnik svoju slobodu verovniku vu ruke polaze. Ako nemrete do termina splatiti verovnika, stranili se budete i s strahom budete, pred njim stali, osramotite se i lagali budete kajti prvi greh je duga delati a njega naslednje laž.

Kaj bi vi rekli za onoga zapovednika i poglavara, koj bi vam svim zapovedal tak se oblačiti, kak bogata-i, drugač budete kastiguvani. Jeli nobi rekli, da ste vi slobodni ljudi, i tak se budete oblačili, kak je vam volja i da je takva zapoved jako nečemurna.

Fak se itak podlažete nečemurnoj zapovedi gizdosti, duge delate zaradi nehasnovitih poslov, a niti nepremislite, jeli budete mogli izplatiti ili ne. Nemojte zaboraviti, da

verovnik navek bolje pomlja kak dužnik. Vreme prehadja prez da bi vi to spazili i duga s platili. Post se onim jako kratek vidi, koji k vuzmu platiti moraju.

Nemojte misliti, da morete lehko trošiti ako vezda imate svega dosta, nego skrbite za starost. Dobiček je nestalen ali izdatek je stalen i siguren. Skrbite tuliko kuliko morete, ali onda morate šparati, kajti vu tom se zadržava ona tajnost, kak je moći i olovo na zlato pretvoriti, ako pak vam je to vu rukah, onda se netrečate tužiti niti zaradi vremena, niti zaradi porcije.

Vu tom se zadržava, dragi prijatelji, znanost, mudrosti i skrbljivosti. A vezda nečem već dugo govoriti. Škola izskustva je tvrda i puno košta, pak itak je to jedino, da se samo bedaki moreju vučiti, ali na žalost niti to nije navek. Dobra tolnača je moći dati nekomu, ali dobro ponašanje nigdar. Nemojte zaboraviti, da onomu človeku nije mo i pomoći, koj dobroga tolnača neće posluhnuti.

(Konec.)

Vu Budinpeštu 8. juluša, 1885.

Orsačka izložba.

Vezda dojdemo vu Peštiansku varmegju; ako osttavimo Tétény odovud je vre Dunaja videti: Promontor poljski varaš, ima glasovite gorice; narod iliti stanovniki najviše vinski gospodari jesu, ovde ima glasovitu pivaru vlastitost Hagenmachera, ovde se nahadjaju veliki vinski tergovci s glasovitemi pivnicami, koje se pod gore pretežu, ovde se i magjarski Champagner zvano vino kunšno dela Kelenfeld, iz koje stacije čez novog železnog mosta se moreš vu Peštu dopejati na krasno tak zvano Centralno sta-

ciju i vezda dojdemo na zadnju štaciju, koja se zove: Budin. Vezda nazaj pelam putnika na štaciju Promontor, pak se sednemo na parobrod (Dampfschiff) pak se ovak vozimo nuter vu glasoviti varaš Budinpeštu. Ovi dva varoši, ako je iz parobroda gledaš, na levo ti je Budin, na desno Pešta naravsko gori putujuć, či je gledaš, odmah ti počmeju sve kotrige igrati pred velikim stvorom človečanskim, jer vidiš, pred sobom pervič železnog mosta čez kojeg železni put se preteže. Kada mosta ostavima, vidimo da celog Dunaja breg je iz kamena rezanog obzidan, na bregu strahovita stanja, dvor tak zvano mesto Elevar, odovud dale dojde jedna palača tak zvana Várház (Harmics). Vezda se pak neprestance medju lepimi palačami vozimo po Dunaju, na jednokrat opazimo visokog brega plečive pečine, gora tak zvana na budinski strani Szent-Gellérthegy (Svetog Gellérta breg); na tom visokim bregu je stanje na okrug zazidana soldačka tvrđjava za štuke Citadella. — Odovud malo dale vidiš opet na jednim menšim bregu kraljevsko Residenciu, okolo sebe iz lepim engliškim cvetnim vrtu, dale pred sobom vidiš 5-to čudo celog sveta. Mosta tak zvanog lančnika [lánczhe]. Kada ovog mosta ostaviš medju samimi palačami putujući po Dunaju, vidiš tretjeg mosta železnog pod imenom Margithid. Od ovog mesta nedaleko pred tobom leži, tojest preteže se jeden Siget [mekka okolo 98 ralih velika] taj siget zove se Margitsziget. Toga vrta moreš pogledati, to ti je zaistino Paradižom, samo toga paradižoma gazda je ne Adám i Éva, nego čele domovine naše najlubleneši főheczeg Jožefa je vlastitost. Ovde na ovim vrtu budeš videl to čudo, tojest božansko mudrost vu stvoru, da taj vrt medju dvema Dunaji leži, pak vu serdini topla voda zvara i vu Dunaj teče, pokedob je voda tak topla i zveplena, kak je voda od varaždinski toplie. Zato i ovde jesu glasovite toplice, kak vrt

Kaj je novoga?

van izgleda, to opisati nisam moguci, to se more sve iz lastovitemi ocmi videti. Ve ostavimo toga Paradičoma, pak se obrnemo nazaj, idemo črez lančenič prek vu Peštu. Pred lančeničom leži jako veliki piac, koj vu sebi ima 4 vrte, prvi na proti Akademii, gde stoji spomenik [pil] Grófa Szécsenyi-a koj je Magjarskogorsaga stvoril i koj je rekel „Magjarski orsag nije bil još do vezda, nego stoprav bude“.

Drugi vrt cvetnjak još prez monumetana; vu ov vrt dojde spomenik vezda šnjeg premilostivno kraljučeg Kralja Ferencz Jožefa. Za ovim vrtom malo dalje je opet jeden cvetni vrt, vu ov vrt dojde spomenik vu naši varmegiji rodjeno mi svakomu domorodcu poznati, najmudrečeg otca celog orsaga, Deák Ferencza. Vezda dojde četerti, iliti zadnji vrt, ovde vidiš spomenika od visoko vučenog pokojnog ministra Eötvös Józefa.

Vezda idemo dale po vulici tak zvani: „Füredó utca“ pak dojdemo na šetalište, koje šetalište zove se: József sétá—kert i vu kojem vrtu tojest šetališću vidiš zmožnog vre od vremena malo včerjenog monumenta od Palatina Jožefa. Odovud ako palače ostavimo, opet stupimo pred nitivu jeden lepi angjelski vrt toje šetališće, koj vrt ime nosi od naše premilostivno kraljuče kraljice „Erzsébet sétá kert“. Vu ovim vrtu budeš videl vrtlarske kunšte vu cvetju, ovde budeš čul od soldačke bande od 40 ljudih soldatov mužiku igru. Ostavimo ovog lepog vrta pak prekoracimo vulicu črez jedno 6 palač, dojdemo pred onu vulicu, koja predi se je zvala: Sugart ut, vezda pak se zove Andrási ut. Ovo ime je dobila ova vulica od Gospodina Grofa Andrasy Gjule bivšeg praesident ministra, koj je bil tomu novomu putu prvi predložitelj. Za ova vulicu se je morala jedna cela stran varoša porušiti i zidanja od palač je deset let trpelo; prvo stanje je meni barem najlepše i najdražeše, košta 3 milione; toje društvo od Assecuratie „Fonciere“ zvano zazidalo, koje društvo gospodin urednik vam za tuču i ogenj obsiguriti preporučili jesu vu pred zadnjim broju. Ovde na čelu te vulice moramo malo postati, jer ta vulica veli se, da je naj lepša od svih europejskih varošah; kre palač pela na obedve strani 2 klastri široki pečički put, onda dojde spalir od drevja, onda dojde kolnik, kre kolnika opet spalir od drevja. Vezda dojde za jahače put, opet spalir od drevja, vu serdinu pak capoš tak široki put, kak su pri nas grofovski capoš po štuku. Ov kolnik je iz drevom taracan iz asfaltom ohlejan, kola tak po malen tiho teču, da človek niti nečuje. Vezda idemo po toj tri fertale vure dugi vu celoj Europi najlepši vulici pak dojdemo na kraj, ovde vidimo vre iz daleka jedno 308 rali velikog verta tojest šumu tak zvano varoški liget. Na početku vrta vidiš pred sobom jedno okruglu iz kamena izrezano, iz figurami okinčenog zdenca, vu širini okolo 5 klastrof. Vu serdini ove lepe figure podiže se proti nebu jeden 15 klastrov visoki lepo izdelan i pofarban lešpanj najga na verhu iz kriličem zastavom; ov zdenec iliti zvirališće od tople vode (Artezi kut) je zakril i na prostoriču gde se lešpanj počme, vodiju štenge, ovde gori jesu klupi za sedeti i more človek nalevo, desno vrta videti iz denea najjedno stran voda črez sliku ribju van burburj tojest, teče črez velikih rib zube, odovud ve daleko i da bija vre mogel iti dojdemo pred vrata od orsačke izložbe.

X. bivši medjimurski seljak.

Mesečna noć.

(Priredil):

Antun Potlachnik.

Prav je bilo, kakti da bi nebo Poljubilo stihoma tu zemlju; Ar se je njoj vu cvetnem svem času, Ve od neba tak lepo senjalo.

Vetrek južni črez polja prelasi, Gde šitorodni niša se klasi. V šumi šum listja komaj se čuje, Tak zvezdovita tiha ta noć je!

Moja pak duša je raznjela, Nô daleko, široko sva brila, Poletela črez tih te kraje, Misleći doma, tam da si najde.

— Nemir na groblju. Veliko-Varošinski list „Szabadság“ piše: Udovica Hirni Janoša je 17. t. m. po poldne na sprevedu svojega muža takov nemir počinila, od kojog se čovečeje čustvo zgraža. Zrok nemira bil je to, da na pokop muža ne je došil sam plebanoš, Palotay, nego jeden kapelan. Zbog toga je žena Hirni Janoša s selnimi i nepodobnim psovanjem navalila, na kapelana dok ov svoj posel pripokopu vršil i molil. Krotke duše mladi svečenik je med tim pri svem tom nemiru s podpunim duševnim zmirenjem posvetil pokojnika. Prosto i poniženo ponašanje ove žene stoprv se je pri „Olaszi“ zvanom velikom groblju podignul svoj vrhunec, gde je ista pokojnika preklela te nečovečanski nabitavala grudje na raku. Nazočno na sprevedu tugujuče ljudstvo je stoprv onda napočilo toj ženi grozeći čin dalje nastavljati, kad je vidlo, da nikak neće prestat, i da je na kapelana hitala.

— Nesreća na željeznici. 17. t. m. po poldne iz Beča vu Gjur žureča željeznička kola za persone pogazila su nekvoga težaka, koji je delal na mostu iz med Lóbeny-Szent Miklósa i Mosonja poleg željezničke stražarne pod br. 23. Ov nesrećnik mastil je dolnju stran mosta, i tak ga vodja željezničkih kola ne je mogel opaziti poslenik ov je med tim, opazil približavajuča se željeznička kola, te na mesto, da bi se pod most bil povlekel, sko il je gore, pak da bi onda barem na stran bil stal, još bi se oslobodil, ali i zgubivši nazočnost duha, počel je ravno pred željezničkim koli bežati. Kak je medjutim vodja željezničkih kola to vu čas opazil, stane zaustavljati kola, nu predi nego je mogel zastaviti željeznička kola, već su ova vlovila težaka i potlačila ga. Željeznički vlak je onda ravno nad njim zastavil se. Sreća je pri tom, da isti pod kotače ne je dospel. Med tim zadobil je ipak težku ranu na glavi i hrbtu, koje nesu smrtno pogibeljne. Težaka su istimi onimi koli željezničkim odpeljali vu Gjur i onde ga vu obči špital spravili.

— Vu Beču na Ferdinand-mostu se je sledeće pripećenje dogodilo. Jedna mlada žena se je pačila proti Ferdinand-mostu za njom se je jeden lépo opravljen stari človek žuril, pun straha i žalosti, pak je kričal za tom ženom: „Drago dčete prosim te nev ini mi to hurmastoču; naj sebe i mene nesrećnoga včiniti.“ — Ta žena, kak da nej čula, dojde na most, pak hitro vu vodu sk čiti hoće. — Vu ovom hipu ju ovaj gošon prime i zadržju. Jeden i drugi su malo stali dok je ne došel jeden skočijom kučšu su zapovedali naj nad Rothenthurm puta, proti István placu tira. Žena počasu zakriči: Otec nedopustim da bi me ja dale srdili. Tko je bil muž a tko žena jošče nije znano.

— Neje za decu. Vu občini Hódát poleg Vajda Hunyad vze me sin nekoga vincerlina pušku otca svoga, te se zčme s njom igrati. Onde je bil i sin jedroga cigana, koj si stane pred čev puške, se je komandirski pajdašu si. Sin vincerlina je poslušal na komandu ciganičca puška se spruži, a hitec pogodi ciganičca vu trbuk tak, da je za nekoju minutu mlehnuil. Oružje bilo je skug lom nabito. Iztraga je već podignjena.

— Aldovi nevolje Vu Francuzkom varošu Lilas dogodilo se je 15-ga ovoga meseca sljedeće tužno pripećenje. Vu ovom varošu najmre stanuvaj je Rul fabrikant laldoh; koj je shog svoje slabe trgovine imel zroka se žalostiti. Naj zadnje se je nevolja i k njemu vu hižu dovelkla. Rul vu zdvojenju, svojim dvem najmlajšim jedensjat i dvanajst ljet stariu kčeram Eugeniji i Elzi rekel je ovo: „Nečem gledati već kak ste nesrećne, rajši kak to gledati, vmorim sebe i vas!“ I Rul je bil stalen pri reči. 15-ga ovoga meseca vu jutro, spazil je jeden ribič na obali kanala (prekopa) Öureg; blizu željezničkoga mosta, jednoga siromašno oblečenoga človeka, koj se je žuril na drugo stran obale dojt; pred njim pak dve siromaški, nego uredno opravljene devojčice. Najenput se je skazal strahoviti izgled pred ribičem. Taj

ribič videl je, kak je taj nepoznani človek na jednput pograbil obadvoje dčce, kak da bi je hotel otjgnuti, pak se je s ob dčemi hitil vu kanal. Na nesreću nije bilo moguče taki na pamč dčiti, ar su čini do 500 metrov danične bili privezani. Dok je on svojim pajdašom na to mesto došel, već su nesrećniki vtopljeni, samo njihova mrtva tela mogli su van vzeti. Jedna devojčica zapljla je vu otcov vrat novte. Vu tom tuga, kak se je taj tužen čin dogodil, došla je Rulova žena sa svojom starešom kčerjumu iz Pariza, gde si je dčlo iskala, dimo. Našla je hižna vrata otprta, nego niti tovaruša, niti njezine dve kčeri nije na la doma. Ov čas je nagacjala za nekakovo zlo, i taki je znala za taj strahoviti čin. Od policije činovnik, koj su zaradi istrage na lice mesta poslali, našel je vu žpu Rula ov list: Društvo lih iz neznanstva i iz sebičnosti ob-toji. Prez svakoga sačelenja ostavijam ov pun vkanjlivosti i trpljenja svč, i sobom jemijem ove moje dve kčeri, koje su mi bile najdragše vu mojom življenju.

— Stekla mačka. Para je treba isket takvomu strahovitomu pripećenju, kakovo se je dogodilo 20-ga vu Ujpešti, tojest iz Rakošpalote na Ujpeštansko včelčem putu. Včera v jutro zaran i le su: Čekoš Mara, Čanko Karolova žena, Pancel Molnar Mara, Nagykátay Panna i Takáč Judita mljekarice iz Rakošpalote, noseč na hrbtu svaka jednu kantu punu mlčka proti Ujpešti, da od onud s konjskom željeznicom vu glavni varoš moreju dojt. Kak su se Ujpešti približavale, skočila je iznenada jedna veliko grozna mačka iz skladjenih klasternih drv, i jednako se je proti ženam zagnala, jednoj k nogi skočila i vu debelo meso škrampije i zube zasčkla. Žena je zavrisknula, terha sebe hitila i počela bežati, ali mačka se nije razstavila. Na to, ove druge žene bežale su za njom, da ju oslobode, počele su mačku buhati i tuč, na koje se je s penečemi vustmi i krvavimi očmi na nje hitila, i tak za nekoliko minut svih pet žen tak zmrcvarila, da su se komaj mogle do Ujpešte dovelci, gde nje Dr. Hédevári Šoma kotarski doktor vrači. Mačka, kak su ju ove žene opisale, bila je vsikak otečena, a na vratu je imela dva zvončeka. Po tom zmrcvaranju je opet med drva vušla, i potli opet dve žene sgrizla. Poglavarstvo je taki odredilo lovjuvu proti toj srekleći živini, ali nju najti nisu već mogli. Stanovnike je to tak prestrasilo, da se žene pod nikakov način nedaju van hiže.

— Iz črne knjige Vu Ferketincu 14-15. noći o. m. Sopar Lovrenca pivnicu je Meglič Šefan tolvaj rezbil da odonut mašću i drugo kaj odnese. Ali gospodar ga je vlovil, zvezal pak žandarom prekdal. Pri tolvajji su 7 klu ov našli s kojimi je on vu ljudske pivnice i komere hodil. Meglič Šefan vezda tolvaj, vu čakovečkim mestu sedil. Vu Pribiljavcu 16-17. noći o. m. su vu Magdaleničuvu hižu hoteli trti tolvaji, ali su spazili susedi njegovi, pak su jednoga tolvaja, imenom: Nemeč Matjaša taki prijeli a pajdasa njegovog: Medved Boka su drugi den žandari vlovili. Obedva su k kč. sudu prekdani. Faržol Tomáš krištanovski poljočelavec je s ženom na polje očišel delat, a za pazitelja si sina 10 let staroga, doma ostavil. Dve poznate cigalice su spazile to, vu hižu Fanzola odišlo i cčonut včre rebje i oprave odnese.

CENA ŽITKA.

Table with 2 columns: Grain type and Price. Rows include: Kruza na vsji (6.40, 6.50), Pšenica (7.50, 7.60), Hec (6.00, 6.50), Ječmen (5.10, 6.40), Zob (6.75, 7.00).

LOTTERIJA

Gradecu 1885. 25. Julijaš

51. 81. 42. 20. 28.

Sarkeantš: MARGITAI JÓZSEF urednik.

Hirdetések.

258. tk. 1885.

Árverési hirdetmény kivonat.

A csáktornyai kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, miként **IVÁNUSA JÁNOS** szoloveczi (stejerországi) lakosnak képviselve **GRÉSZ ALAJOS** ügyvéd által Csáktornyan **LOVRE CZ JÓZSEF** és neje szül: **SZTRELE CZ ORSOLYA** kozlovcási lakosok végrehajtást szenvedők ellen 100 frt tőke s járuléka iránti végrehajtási ügyében a nagy-kanizsai kir. törvényszék területéhez tartozó csáktornyai kir. járásbíróóság területén lévő II-ik hegykerületi kozlovcási községben fekvő 199 sz. tjkvben A + 1 sor 395. hr. szám alatt **SZTRELE CZ ORSOLYA** és férje **LOVRE CZ JÓZSEF** tulajdonául felvett s a tartozékokkal együtt összesen 1816 frtra becsült ingatlan s tartozékai

folyó évi augusztus hó 17-ik napján délelőtt 10 órakor

a II-ik hegykerületi község bíró házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapítandó kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok kikiáltási árának 10 százalékát vagyis 181 frt 60 krt készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42 §-ában előirt óvadékképes papirban a kiküldött kezéhez letenni, a többi feltételek a bíróságnál megtekinthetők. —

Kelt Csáktornyan a kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóságnál 1885. évi január hó 28-ik napján. 259 1—1.

260. tk. 1885.

Arverési hirdetmény kivonat.

A csáktornyai kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, miként **SZACSÁR MARIA** férj. **STEFÁNICS IVÁNNÉ** perlaki lakos végrehajtatonak képv. **GRÉSZ ALAJOS** ügyvéd által Csáktornyan **CSONKÁS LUKÁCS** és **CSONKÁS MIHÁLY** perlaki lakosok végrehajtást szenvedők ellen 200 frt tőke s járuléka iránti végrehajtási ügyében a nagy-kanizsai kir. törvényszék területéhez tartozó csáktornyai kir. járásbíróóság területén lévő a perlaki községben fekvő 351. sz. tjkvben A I 9 és + 1 sor 2094 és 2514 hr. sz. alatt **CSONKÁS LUKÁCS** és **MIHÁLY** tulajdonául felvett s 319 frtra becsült, mégis a perlaki 1586. sz. tjkvben A + 1—2 sor 20425, és 20426. hr. sz. alatt felvett 62 frtra becsült **CSONKÁS LUKÁCS** és **CSONKÁS MIHÁLYT** illető részre, továbbá a perlaki 1965. sz. tjkvben A I 1—4 sor 479, 473, 2107, és 2115. hr. sz. alatt felvett s tartozékokkal együtt 723 frtra becsült **CSONKÁS MIHÁLYT** illető fele részre s végre a dráskoveczi 423. sz. tjkvben A + 1 sor 571 hr. sz. alatt **CSONKÁS LUKÁCS** és **CSONKÁS MIHÁLY** tulajdonául felvett 99 frtra becsült s így összesen 1203 frtra becsült ingatlanok s tartozékai s pedig a perlaki 351, 1586 és 1965. sz. tjkvben foglalt ingatlanokra vonatkozólag

folyó évi augusztus hó 19-ik napján délelőtt 10 órakor

a perlaki község házában, a dráskoveczi 423. sz. tjkvben foglalt ingatlanra vonatkozólag pedig ugyanazon nap délután 3 órakor a dráskoveczi község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapítandó kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok kikiáltási árának 10 százalékát vagyis 120 frt 30 krt készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában előirt óvadékképes papirban a kiküldött kezéhez letenni, a többi feltételek a bíróságnál megtekinthetők.

Kelt Csáktornyan a kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóságnál 1885. évi január hó 30-ik napján. 258 1—1.

Öltöny szövetek

csakis tartós gyapjuszövetből EGY KÖZÉP TERMETŰ férfi részére:

Egy öltözetre	jó gyapjuszövetből	4 frt 96 kr.
3-10 méter	jobb gyapjuszövetből	8 " " "
	finom gyapjuszövetből	10 " " "
	legfinomabb gyapjuszövetből	12 frt 40 kr.

Utazó-Plaidok drbja 4, 5, 8, egész 12 frtig. Legfin. öltözéket nadrág, felső-kabát, és eső köpenyszövetek túlfü. Loden, comms Kammgar, Cheviot, Tricot női kendőket: tekeasztal posztókat: perwient: doskingot ajánl

Alapítottott

Stikarofsky János

... 1866 ...

gyérfi rektúra Brünben.

Minták postabérmentesen küldetnek. Mintalapok a szabómester uraknak bérmentetlentül küldetnek. 10 frton felüli utánvétel küldemények bérmentve. Allandóan több mint 150,000 o. é. frt. értékű raktárom van, ennél fogva természetes, hogy nagy világüzletben sok 1 egész 5 méternyi posztó-végek maradnak, csak hogy ily posztóvégeket kénytelen vagyok jóval a készítésáron alól tovább adni. Minden józanul gondolkodó ember betogja látni, hogy e kis posztóvégekből minták nem küldhetők, mivel néhány száz minta rendelésénél e végből mi sem maradna, ennél fogva tehát valóságos szédelés ha posztókereskedési czégek mintákat hirdetnek, mert ez esetekben a minták egész darabból és nem végekből valók, ily eljárásnál a szándék ösmeretes. Meg nem felelő posztóvégek kieserültek, vagy a pénz visszaküldetik. Levelezések magyar, német, cseh, lengyel, olasz és francia nyelven fogad-
tatnak el. 203 20-20.

MAGYAR SAVANYUVIZ

Széchenyi-forrás

Természetes, nem mesterséggel előállított forrásvíz,
ÖTSZÖRÖSEN VEGYELEMEZVE.

Künnő asztali víz.
Orvosi kitünőségek által ajánlva.

Tartalma:

Széchenyi-forrás (Magy. orsz.)	Fleichenbergi (Steierhon)	Radeini (Steierhon)	Krondorfi (Csehország)	Mohai (Magyar orsz.)	Giesshübl (sehorság)	Deusch kreutzl (Magy. orsz.)	Gizellaforrás (Steierhon)
97	79	84	48	48	43	41	50

Vogler József, tulajdonos.

Kapható minden nagyobb fűszerkereskedésben.
Főraktár Csáktornyan: **SZTRÁHIA TESTVÉREKNÉL.**

Hamisítások kikerülése céljából a dugasznak víz felé fordított része „Petanc” körirattal van ellátva.

Nagy tévedés volna, a savanyuviz jóságát egyedül a pezsgés után megítélni. Azon savanyuvizek, melyek az oly nagyrebecsült és gyógyhatásos savaknak (alkalium) csak csekély mennyiségét tartalmazzzák, — mi által a bor kellemetlen sava köve és így az kellemes édeskes ízűvé válik, rendszerint erősen habzanak, mert a kevés mennyiségű szesz (szénsav) majd semmi által megtartva vagy köve nem lesz és így gyorsan pezsegve elpárolog.

Ily vizekről azt szokás mondani, hogy a bort savanyítja. Azonban egészen megbízható felvilágosítást a savanyuviz értékéről nyújt a vegytani vizsgálat, a mikor a legnagyobb súly a leghevesebb részekre: szén-sav, szén-savas natron, Chlor-natrium és Lithionra lesz fektetve. Azon savanyuviz mely a fentieket legdusabb mennyiségben tartalmazza, a legjobb.

OVÁS. Legújabb időben a stajer forrásokból oly savanyuvizek jönnek forgalomba, melyek vascsövek közt folynak, és melyeknek alkalmazása magyar savanyuvizeknél mint az egészségre káros hatású, tiftva van.

MAGYAR SAVANYUVIZ.

245 7 7

Künnötve Bécsben és Trieszthen

NAGY VÁLASZTÉK MENYASSZONI ÉKSZEREKBE

Alapítottott 1873. évben.

HEBLINGER M.

Alapítottott 1873. évben.

óras és ékszerész, Csáktornyan.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát mindennemű órák, arany, ezüstárak és ékszerekből legfin. kiálltva, a tárgyak mindegyike a cs. k. fémjelző hivatal által feltüvizsgálva és fémjelezve van.

Mindennemű **RÉGI ÓRÁKAT,** ugyszintén **ARANY- és EZÜST TARGYAKAT** javítás végett jöttállás mellett, elvállalok.

Regi tárgyak cserébe a legmagacabb ártan átvétetnek.

NB: Bátorokodom még jól berendezett optikai áruraktáromat is a n. é. közönség szives figyelmébe ajánlani 209 21—

Vidéki megrendelések lelkiismeretesen és pontosan eszközöltetnek.

NAGY VÁLASZTÉK SZÜLETESNAPI AJÁNDEKOMBAN

Nyom. Fischel F. Iaptalajdonosnál Csáktornyan.